

FLORISTISCHE NOTITIES 59-67

S. J. VAN OOSTSTROOM EN TH. J. REICHGELT
(Rijksherbarium, Leiden)

(ingekomen 29 november 1959)

Deze serie Floristische Notities¹⁾ bevat in hoofdzaak aanwinsten van de Nederlandse flora uit de jaren 1957 en 1958. De meeste hiervan werden reeds in het kort besproken in de lijsten van nieuwe planten in De Levende Natuur 61, 1958, p. 134-135 en 62, 1959, p. 162-163.

59. *Equisetum trachyodon* A.Br. (Fig. 1 en 2)

Asperen, op moerassig binnendijsk terrein aan de noordzijde van de Linge, ten Z.O. van Asperen, leg. Chr. G. van Leeuwen, 7 juni 1957 (herb. L); idem, leg. Unia, 20 aug. 1957, herb. v. O. no. 20682 (herb. L).

E. trachyodon zou in augustus 1825 door Du Mortier (2, p. 371) gevonden zijn bij Beverwijk, maar is daar later nooit teruggevonden. In de bewerking van het geslacht *Equisetum* voor de Flora Neerlandica sprak de eerste van ons reeds het vermoeden uit (3, p. 31), dat Du Mortier een der beide op *E. trachyodon* gelijkende paardestaarten, die in het Duindistrict voorkomen, nl. *E. hyemale* L. var. *schleicheri* Milde of *E. variegatum* Schleich. ex Web. & Mohr voor *E. trachyodon* aangezien zou hebben. Dit was destijds door de oorlogsomstandigheden niet met zekerheid uit te maken, daar het herbarium van Du Mortier zich in Brussel bevindt.

Door de vondst bij Asperen werd onze aandacht weer op de soort gevestigd en kwamen wij ertoe het materiaal van Du Mortier te onderzoeken. Hierbij bleek dat Du Mortier's plant, volgens zijn etiket gevonden "vers Beverwijk entre Alkmar et Harlem le long du gd. chemin en traversant un petit bois" werkelijk *E. hyemale* var. *schleicheri* was, die ook nu nog vrij veel in het Duindistrict wordt aangetroffen.

Planten, die zeker tot *E. trachyodon* behoren, werden in vrij grote hoeveelheid op de boven aangegeven vindplaats bij Asperen gevonden, samen met *E. variegatum* en de var. *schleicheri* van *E. hyemale*.

E. trachyodon is in verschillende opzichten intermediair tussen deze beide soorten en wordt dan ook wel als een bastaard ervan beschouwd.

Het duidelijkste verschil tussen *E. variegatum* en *E. trachyodon* wordt gevonden in de vorm van de tanden der scheden (Fig. 1). Deze zijn bij *E. variegatum* eirond tot langwerpig lancetvormig, aan de top plotseling in een priemvormige spits versmald en hebben een brede witte, gladde rand. Bij *E. trachyodon* zijn de tanden lancet-priemvormig, geleidelijk naar de top versmald en hebben een smalle witte, ruwe rand. Bovendien sluiten de scheden bij *E. trachyodon* nauwer om de

¹⁾ Vroegere series werden gepubliceerd in A.B.N. 5, 1956, p. 102-114; 5, 1956, p. 322-334 en 7, 1958, p. 33-52.

stengel dan bij *E. variegatum*. Verder zijn bij *E. trachyodon* de groeven tussen de ribben van de stengel ca. 2 tot 3 maal zo breed als de ribben, bij *E. variegatum* ongeveer 2 maal en is de stengel bij *E. trachyodon* gemiddeld forser.

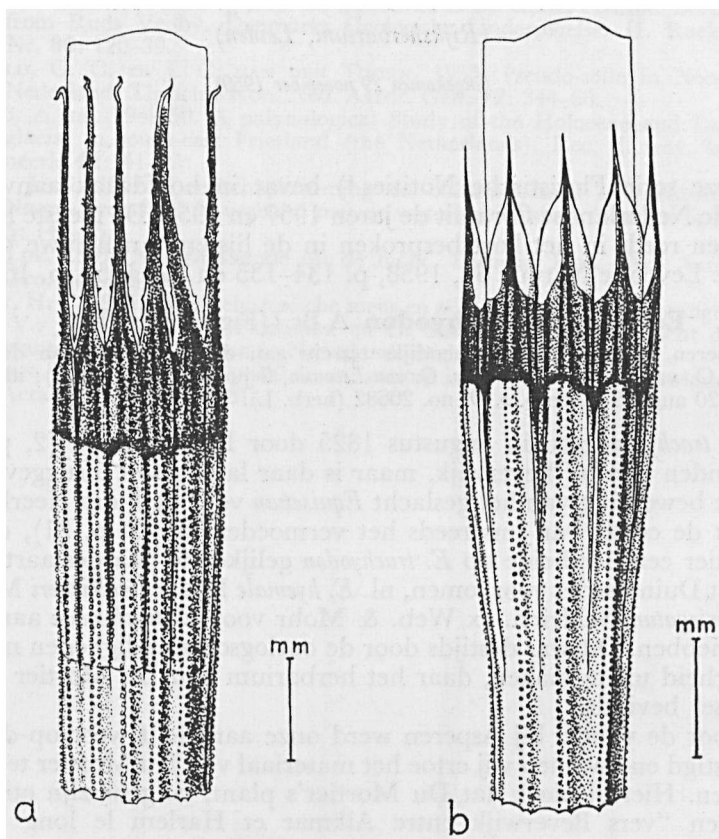

Fig. 1. Scheden van a: *Equisetum trachyodon* A. Br.; b: *E. variegatum* Schleich. ex Web. & Mohr (naar Luerssen).

Het duidelijkste verschil tussen *E. hyemale* en *E. trachyodon* is te constateren bij een dwarse doorsnede van de stengel (Fig. 2). De centrale holte neemt bij *E. hyemale* ca. $\frac{2}{3}$ deel of nog meer van de diameter van de stengel in, bij *E. trachyodon* slechts $\frac{1}{4}$ tot $\frac{1}{3}$ deel. Bovendien zijn de ribben bij *E. hyemale* vlak of iets gewelfd (zelden een weinig concaaf), bij *E. trachyodon* duidelijk concaaf, en zijn de groeven tussen de ribben bij de eerste 3 tot $3\frac{1}{2}$ maal zo breed als deze, bij *E. trachyodon* ca. 2 tot 3 maal. Verder vallen de tanden der scheden bij de typische var. van *E. hyemale* bijna steeds vroegtijdig af, terwijl ze bij *E. trachyodon* blijvend zijn of pas laat afvallen. Gemiddeld is de stengel van *E. trachyodon* minder fors dan die van *E. hyemale*.

De in het Fluviatiele en het Duindistrict voorkomende var. *schleicheri* van *E. hyemale* is iets moeilijker van *E. trachyodon* te onderscheiden dan

de typische var., omdat bij var. *schleicheri* de tanden van de scheden soms pas vrij laat afvallen en de plant ook vaak weinig forser is dan *E. trachyodon*. De bovengenoemde verschillen in de stengelbouw zijn echter steeds aanwezig.

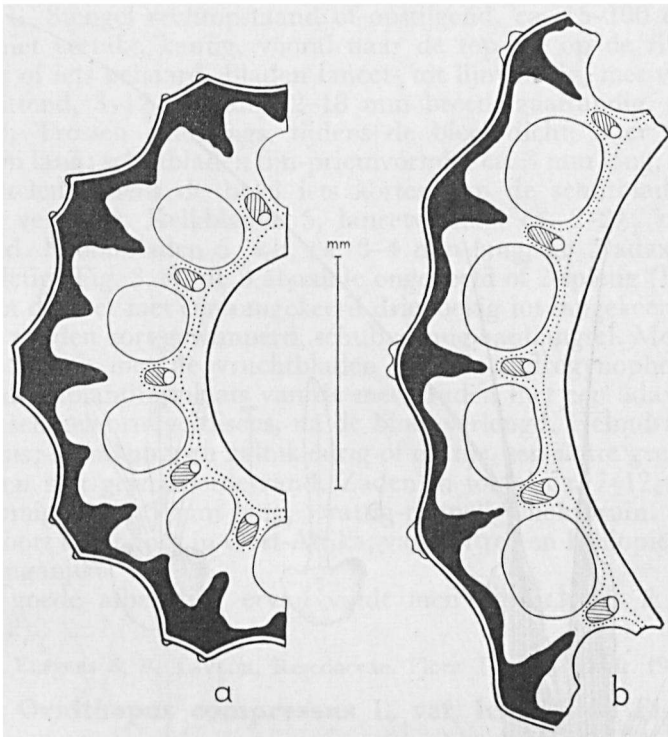

Fig. 2. Gedeelte van een dwarse doorsnede van de stengel van a: *Equisetum trachyodon* A. Br.; b: *E. hyemale* L. (naar Luerssen).

E. trachyodon is in Europa bekend van Zweden, Noorwegen, Schotland, Ierland, Z.W.-Duitsland (Bovenrijnse Laagvlakte), Zwitserland en Letland.

1. C. LUERSSEN, Die Farnpflanzen, Leipzig, 1889.
2. B. DU MORTIER, Bouquet de littoral Belge. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg. 7, 1868, p. 318-371.
3. S. J. VAN OOSTSTROOM, Equisetaceae. Flora Neerl. 1 (afl. 1), 1948, p. 16-31.

60. ***Caylusea abyssinica*** (Fresen.) Fisch. & Mey. (Fig. 3, b-d)

Rotterdam, spoorwegterrein aan de Schiehaven, leg. J. H. Kern, S. J. van Ooststroom & Th. J. Reichgelt, 8 sept. 1958, herb. v. O. no. 21047 (herb. L.).

Het tot de *Resedaceae* behorende geslacht *Caylusea* St.-Hil., dat slechts 3 soorten omvat en voorkomt op de Kaapverdische eilanden, in Noord- en Oost-Afrika, Arabië, Palestina en Perzië, onderscheidt zich van het geslacht *Reseda* L. in hoofdzaak als volgt:

Caylusea: vruchtbladen bijna tot aan de voet vrij, ieder met 2-3 basale, rechtopstaande zaadknoppen; vrucht bestaande uit 5-7 alleen

aan de voet samenhangende, open, kokervruchtachtige, stervormig uitgespreide delen (Fig. 3, *d*).

Reseda: vruchtbladen hoog vergroeid, met vele pariëtaal geplaatste,

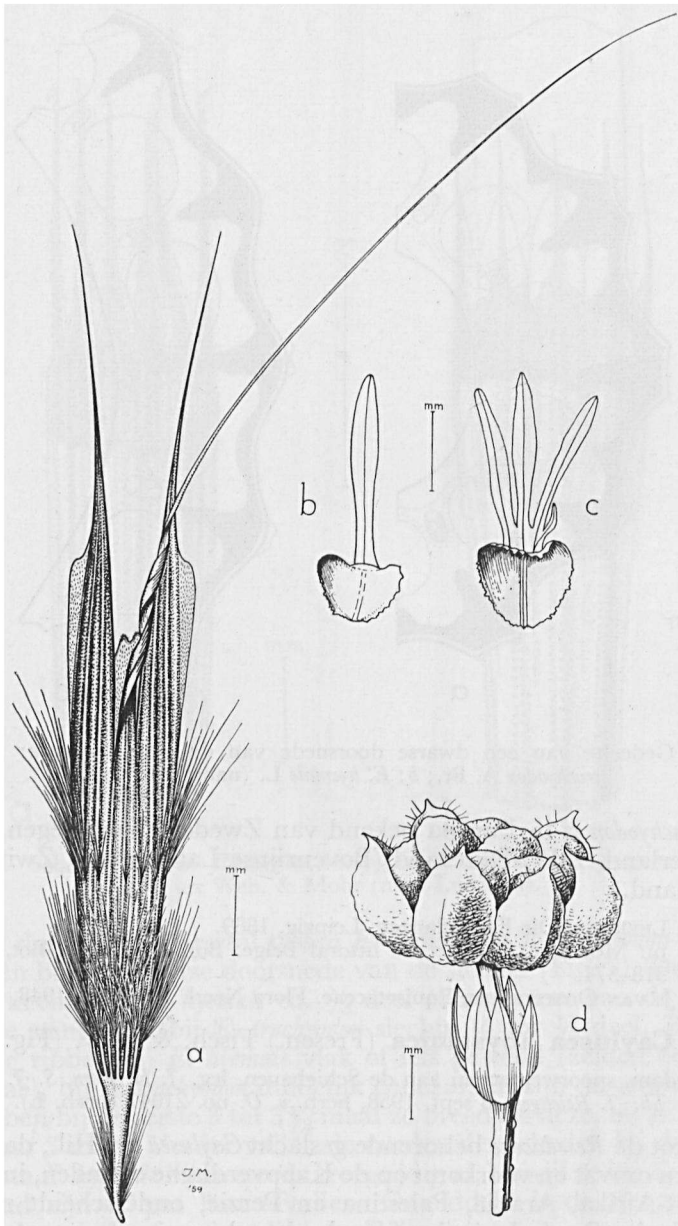

Fig. 3. *a*: *Danthonia racemosa* R. Br., bloem; *b-d*: *Caylusea abyssinica* (Fresen.) Fisch. & Mey., *b*: abaxiaal kroonblad, *c*: adaxiaal kroonblad, *d*: vrucht met kelk en androgynophoor (*b-d* naar Elffers & Taylor).

hangende zaadknoppen; vrucht een doosvrucht; deze alleen aan de top open, zeer zelden geheel gesloten, 2-5-lobbig.

C. abyssinica is als volgt gekenmerkt:

Plant kruidachtig, eenjarig (steeds?), in habitus gelijkend op *Reseda luteola* L. Stengel rechtopstaand of opstijgend, ca. 15-100 cm hoog, al of niet vertakt, kantig, vooral naar de top toe op de ribben iets wrattig of iets behaard. Bladen lancet- tot lijnvormig, met versmalde voet zittend, 3-12 cm lang, 2-18 mm breed, gaafrandig, soms iets gegolfd. Trossen eidelings, tijdens de bloei dicht, later verlengd, 5-40 cm lang; schutbladen lijn-priemvormig, ca. 3 mm lang, blijvend; bloemstelen tijdens de bloei iets korter dan de schutbladen, later weinig verlengd. Kelkbladen 5, lancetvormig, ca. 2-2½ mm lang, blijvend. Kroonbladen 5, wit, ca. 3-4 mm lang, de 2 adaxiale diep 4-5-spletig (Fig. 3, c), de 3 abaxiale ongedeeld of 2-spletig (Fig. 3, b), alle aan de voet met een omgekeerd driehoekig tot omgekeerd eirond, aan de randen kort gewimperd, schubvormig aanhangsel. Meeldraden 10-15, samen met de vruchtbladen op een androgynophoor; deze onder de inplantingsplaats van de meeldraden met een adaxiaal verbrede, schotelvormige discus, na de bloei verlengd. Helmdraden wit, papilleus; helmknoppen zalmkleurig of oranje, ten slotte geel. Koker-vruchten met gewimperde rand. Zaden in totaal ca. 7-12, ongeveer niervormig, ca. 1,5 mm lang, wrattig-rimpelig, lichtbruin.

De soort komt voor in Oost-Afrika, van Eritrea en Ethiopië zuidelijk tot Tanganjika.

Een goede afbeelding ervan vindt men bij ELFFERS & TAYLOR (1, p. 2).

1. J. ELFFERS & P. TAYLOR, Resedaceae. Flora Trop. East Afr. 1958, p. 1-6.

61. *Ornithopus compressus* L. var. *leiocarpus* Eig

Bennekom, bosweg ten N. van en parallel met de Keijenbergse weg, op voor dennenaanplant afgerasterd terrein, leg. A. N. Koopmans & mej. Joh. A. C. Veth, 2 juni 1957 (herb. L.).

Van *Ornithopus compressus* werd de typische variëteit, var. *compressus*, die behaarde peulen heeft, een tweetal malen hier te lande adventief aangetroffen en wel in 1917 op een rangeerterrein te Rotterdam (herb. L.) en in 1918 op de ontginning Karelke bij Weert (herb. L.). De opgave van een in 1874 aan de weg naar De Rith bij Breda gevonden plant (herb. NBV) heeft betrekking op een door OUDEMANS (in Ned. Kruidk. Arch. 2e ser., 2, p. 153-154) ten onrechte tot deze soort gerekend exemplaar van *O. sativa* L.

De plant van Bennekom onderscheidt zich van de typische variëteit door het bezit van kale peulen en behoort tot var. *leiocarpus* Eig, in Inst. Agric. and Nat. Hist. Tel-Aviv, Bull. 6, 1927, p. 26.

O. compressus komt voor door het gehele Middellandse Zee-gebied; de var. *leiocarpus* werd beschreven van Palestina.

62. *Linaria repens* (L.) Mill. × *L. vulgaris* Mill. (*L. × sepium* Allman).

Arnhem, aan de Koningsweg, leg. C. G. Schippers, sept. 1958 (herb. L.).

Deze bastaard is in het gebied waar *Linaria repens* en *L. vulgaris* beide inheems zijn, d.i. in Zuid- en West-Europa, noordelijk tot Engeland en Frankrijk, herhaaldelijk aangetroffen. Zij werd aan de Koningsweg te Arnhem gevonden op een plaats waar *L. repens* en *L. vulgaris* beide voorkomen; de eerste, ter plaatse adventieve, soort zeker al sedert 1952, daar wij materiaal, dat in dit jaar verzameld werd, zagen in het herbarium van Dr. A. G. de Wilde te Sassenheim.

L. repens heeft een witte of licht lila bloemkroon, die donkerder geaderd is; deze adering is meestal op de beide bovenste kroonslippen het donkerst en op het masker het lichtst; het masker is aan de bovenzijde iets geel. De totale lengte van de bloemkroon bedraagt bij deze soort ca. 10–13 mm, waarvan de stompe spoor ca. 3 mm inneemt.

L. vulgaris heeft een bleekgele bloemkroon met een meestal oranje masker. De totale lengte van de bloemkroon bedraagt ca. 20–30 mm, waarvan de spitse spoor ca. 8–15 mm inneemt.

Het bij Arnhem gevonden exemplaar van de bastaard heeft een witte tot zeer licht lila bloemkroon, die lichter geaderd is dan bij *L. repens*; ook hier zijn de beide bovenste kroonslippen het donkerst geaderd. Het masker is zeer licht geel met een oranje vlek. De totale lengte van de bloemkroon bedraagt ca. 18–20 mm; de vrij spitse spoor is ca. 6–7 mm lang.

Wat de kleur en de afmetingen van de bloemkroon, de lengteverhouding van de totale bloemkroon en de spoor en ook wat de vorm van deze laatste betreft, houdt de plant dus wel ongeveer het midden tussen de beide ouders. Goed ontwikkelde vruchten waren aan het ons toegezonden, grotendeels reeds uitgebloeide materiaal niet te vinden.

63. *Ajuga pyramidalis* L.

Castricum, op een open, grazige plaats in de duinen ten W. van het dorp, in enige exemplaren, leg. *W. J. de Munk*, 23 juni 1958 (herb. L.).

Deze soort wordt al sedert jaren in de Nederlandse flora's vermeld, uitsluitend naar aanleiding van een door L. Vuyck in april 1898 in de Leidse Hortus als opslag aangetroffen exemplaar (zie ook Prodr. Fl. Bat. ed. 2, I, 3, 1904, p. 1346). Zij wordt bij ons een enkele maal als sierplant in tuinen gekweekt; de bij Castricum gevonden planten stonden ver van tuinen e.d. Het is niet onmogelijk, dat zij met fazantenvoer werden aangevoerd.

64. *Ligustrum vulgare* L. f. *chlorocarpum* (Loud.) Schelle en f. *xanthocarpum* (G. Don) Schelle

Een exemplaar van *Ligustrum vulgare* met groenblijvende bessen werd gevonden tussen talrijke andere met normale zwarte vruchten in de duinen van Westenschouwen in oktober 1957 door N. Lijssen. Het behoort tot f. *chlorocarpum* (Loud.) Schelle, in Beissner, Handb. Laubh. 1903, p. 419.

Een plant met gele bessen, f. *xanthocarpum* (G. Don) Schelle, l.c., werd aangetroffen bij het Quackjeswater te Rockanje op 28 december 1947 door C. Sipkes en door deze gedemonstreerd op de Kerstvergadering-1947 van de Commissie voor het Floristisch Onderzoek.

65. **Agoseris grandiflora** (Nutt.) Greene (Fig. 4)

's-Heer Abtskerke, Zeel., berm langs een nieuwe weg, tussen nieuw ingezaaid gras, samen met *Madia sativa* Molina, leg. A. de Visser, 27 juli en 3 sept. 1958 (herb. L.).

Het Compositeten-geslacht *Agoseris* Raf. behoort tot de tribus *Cichorieae*, subtribus *Crepidinae*, waartoe van de hier te lande voorkomende geslachten ook *Hieracium*, *Crepis*, *Sonchus*, *Lactuca* en *Taraxacum* gerekend worden.

Van *Hieracium* verschilt het o.a. door de aan de top niet afgeknotte, doch versmalde of meestal gesnavelde vruchten, van *Crepis*, *Sonchus* en *Lactuca* door de steeds onbebladerde eenhoofdige bloeistengels, van de beide laatste geslachten bovendien door de niet samengedrukte,

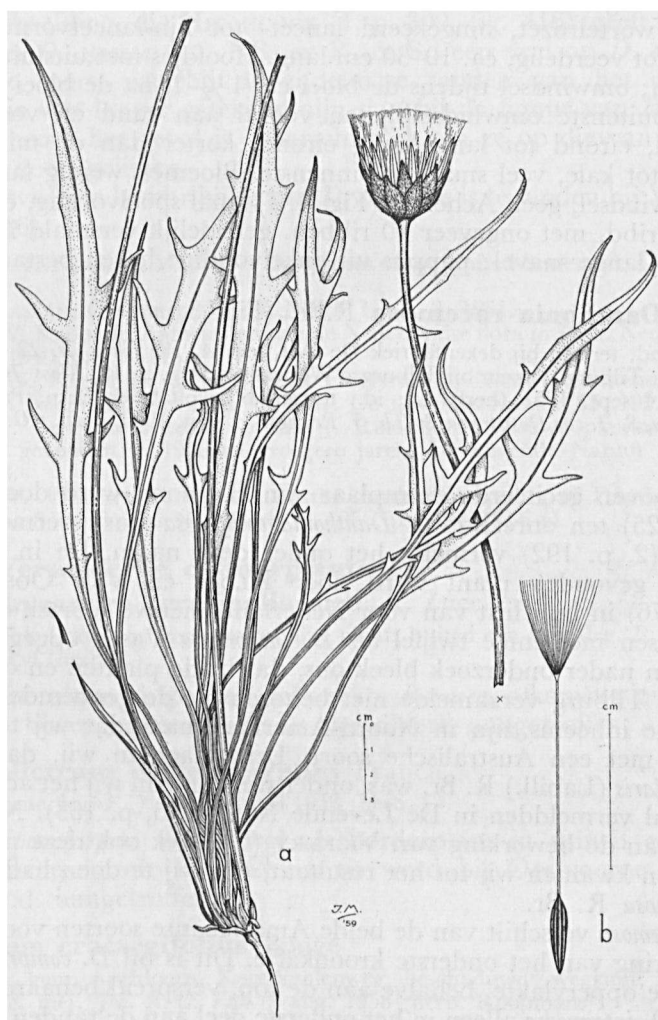

Fig. 4. *Agoseris grandiflora* (Nutt.) Greene; a: plant; b: vrucht.

rolronde of kantige vruchten, van *Taraxacum* ten slotte in hoofdzaak door de bij de top niet gestekelde vruchten.

Agoseris vertoont in habitus een zekere gelijkenis met sommige soorten van het tot de tribus *Cichorieae*, subtribus *Leontodontinae* behorende geslacht *Scorzonera*. Dit laatste wijkt echter af door het bezit van een, althans bij de middelste bloemen van het hoofdje, geveerd pappus.

A. grandiflora, die afkomstig is uit westelijk Noord-Amerika, waar de soort gevonden wordt van Brits Columbia tot Californië, is als volgt te karakteriseren:

Overblijvend, melksap bevattend kruid, in de jeugd meestal een weinig behaard, later vrijwel kaal behalve aan de voet van het omwindsel, waar een blijvende min of meer witwollige beharing voorkomt. Stengel ca. 20–70 cm hoog, onvertakt, eenhoofdig. Bladen alle in een wortelrozet, omgekeerd lancet- tot lijn-lancetvormig, gaaf-randig tot veerdelig, ca. 10–30 cm lang. Hoofdjes met uitsluitend lintbloemen; omwindsel tijdens de bloei ca. 1½–2, na de bloei tot 4 cm hoog; buitenste omwindselbladen vooral aan rand en voet wollig behaard, eirond tot langwerpig eirond, korter dan de minder behaarde tot kale, veel smallere binnenste. Bloemen weinig langer dan het omwindsel, geel. Achenen (Fig. 4, b) smal spoelvormig, ca. 6 mm lang, geribd, met ongeveer 10 ribben, geleidelijk versmald in de 2–4 maal zo lange snavel; pappus uit enkelvoudige haren bestaand, wit.

66. *Danthonia racemosa* R.Br. (Fig. 3, a)

Helmond, terrein bij dekenfabriek De Wit, leg. A. W. Kloos Jr, 22 sept. 1939 (herb. L); Tilburg, terrein bij Tilburgse Wolwasserie, leg. A. W. Kloos Jr & Th. J. Reichgelt, 4 sept. 1951 (herb. L); id., terrein bij wolfabriek Bern. Pessers, leg. J. H. Kern, S. J. van Ooststroom & Th. J. Reichgelt, 1 sept. 1958, herb. v.O. no. 21029 (herb. L).

Het boven geciteerde exemplaar van Helmond werd door KLOOS (3, p. 125) ten onrechte als *Danthonia compressa* Aust. vermeld. Ook JANSEN (2, p. 192) vermeldt het onder deze naam. De in 1951 bij Tilburg gevonden plant werd door KLOOS en VAN OOSTSTROOM (4, p. 176) in hun lijst van voor Nederland nieuwe soorten op gezag van Jansen met enige twijfel als *D. intermedia* Vasey opgegeven.

Bij een nader onderzoek bleek ons, dat beide planten en ook de in 1958 bij Tilburg verzamelde niet behoren tot de genoemde soorten, die beide inheems zijn in Noord-Amerika, maar dat wij te maken hadden met een Australische soort. Eerst dachten wij, dat dit *D. semiannularis* (Labill.) R. Br. was, onder welke naam wij het adventieve materiaal vermeldde in De Levende Natuur (5, p. 163). Na bestudering van de bewerking van VICKERY (6) bleek ook deze opvatting onjuist en kwamen wij tot het resultaat, dat wij te doen hadden met *D. racemosa* R. Br.

D. racemosa verschilt van de beide Amerikaanse soorten vooral door de beharing van het onderste kroonkafje. Dit is bij *D. compressa* over de gehele oppervlakte, behalve aan de top, verspreid behaard, terwijl het bij *D. intermedia* alleen in het onderste deel aan de randen behaard is. Bij *D. racemosa* daarentegen vertoont het onderste kroonkafje (Fig.

3, a) een dwarse band van haren boven de voet en daarboven, tussen deze band en de insnijding van het kafje, een haarbosje ter weerszijden aan de rand, bovendien op dezelfde hoogte soms nog enkele kleinere haarbosjes op de rug; overigens is het kaal. Voorts is bij deze soort het callus tot ruim 1 mm lang, terwijl het bij *D. compressa* en *D. intermedia* ten hoogste ca. $\frac{1}{2}$ mm lang is.

D. semiannularis heeft een behaard onderst kroonkafje, dat de band van lange haren bij de voet mist, terwijl onder de insnijding een dwarse band van haren voorkomt, die langer zijn dan de haarbosjes bij *D. racemosa*.

Vergelijkt men de afbeelding bij JANSEN (2, p. 192, fig. 146) met een aartje van de Helmondse plant, dan is het duidelijk, dat deze niet naar genoemde plant getekend is. Veeleer is de tekening een kopie van de afbeelding, die HITCHCOCK (1, p. 309, fig. 416) geeft van een aartje van *D. spicata* (L.) P.B. ex R. & S., een veel op *D. compressa* gelijkende soort, waarbij de zijdelingse tanden van het onderste kroonkafje wat langer getekend zijn dan bij de figuur van *D. spicata* van Hitchcock het geval is, waarschijnlijk om ze op die van *D. compressa* te doen gelijken.

Een uitvoerige beschrijving van *D. racemosa* is te vinden bij VICKERY (6, p. 316).

1. A. S. HITCHCOCK, Manual of the grasses of the United States, ed. 2, Washington, 1951.

2. P. JANSEN, Gramineae. Flora Neerl. 1, afl. 2, 1951.

3. A. W. KLOOS JR, Aanwinsten van de Nederlandse flora in 1939. Ned. Kruidk. Arch. 50, 1940, p. 123-145.

4. A. W. KLOOS JR & S. J. VAN OOSTSTROOM, Nieuwe plantensoorten en -vormen in Nederland gevonden in 1951. De Levende Natuur 55, 1952, p. 176.

5. S. J. VAN OOSTSTROOM & TH. J. REICHGELT, Nieuwe plantesoorten in Nederland gevonden in 1958 en vroegere jaren. De Levende Natuur 62, 1959, p. 162-163.

6. J. W. VICKERY, A revision of the Australian species of *Danthonia* DC. Contr. New South Wales Nat. Herb. 2, 1956, p. 249-325, 6 pl.

67. Verwilderde cultuurplanten

a. *Pachysandra terminalis* Sieb. & Zucc.

Gronsveld, Limb., op een lommerrijke plaats buiten een tuin, leg. B. Brinkman, 26 april 1958 (herb. L).

Deze in tuinen en parken gekweekte *Buxacea*, afkomstig uit Japan, werd op bovengenoemde plaats verwilderd aangetroffen.

b. *Thalictrum dipterocarpum* Franch.

Oostvoorne, leg. F. J. Pronk, 4 juli 1958 (herb. L).

Th. dipterocarpum wordt wel als borderplant in tuinen gekweekt. Zij is afkomstig uit West-China en werd bij Oostvoorne ver van tuinen e.d. aangetroffen.

c. *Rubus crataegifolius* Bunge

Wenum, gem. Apeldoorn, Kopermolenweg, beschaduwde wegwand, leg. A. N. Koopmans & mej. Joh. A. C. Veth, 1 aug. 1958 (herb. Koopmans).

R. crataegifolius, afkomstig uit Noord-China en Japan, behoort tot

het subgenus *Idaobatus* Focke. De soort wordt bij ons zelden als sierplant gekweekt.

d. **Staphylea pinnata** L.

St. Geertruid, Limb., in het Eisder Bos, leg. *I.V.O.N.-exc.*, 26 mei 1958, herb. v.O. no. 20793 (herb. L).

Deze uit Midden- en Zuid-Europa afkomstige sierheester kwam op een plek in het Eisder Bos in een aantal exemplaren voor en maakte de indruk daar geheel verwilderd te zijn.

e. **Anchusa capensis** Thunb.

's-Gravenhage, Kwekerijweg, tussen het gras, leg. mej. *J. Th. Koster*, 6 aug. 1931 (herb. L); stortterrein tussen Wartena en Eernewoude, Fr., leg. *D. Franke & D. T. E. van der Ploeg*, 1956 (herb. v. d. Ploeg).

Een uit Zuid-Afrika afkomstige, als borderplant gekweekte soort, die in enkele kleurvariëteiten voorkomt. De hierboven geciteerde exemplaren hadden hemelsblauwe bloemen.

f. **Mertensia ciliata** (James ex Torr.) G. Don

Velsen, leg. *F. W. Burger*, 23 juni 1914 (herb. NBV); IJpolder, leg. *Van Heusden*, 29 juni 1915 (herb. NBV).

De hierboven geciteerde exemplaren werden in de Nederlandse flora's ten onrechte als de uit Siberië afkomstige *Mertensia sibirica* (L.) G. Don vermeld. Zij behoren echter tot de in de westelijke Verenigde Staten inheemse, bij ons meer dan de eerstgenoemde soort als borderplant gekweekte *M. ciliata*, die zich van *M. sibirica* o.a. onderscheidt door de gewimperde bladrand en kelkslippen. Ook Boom (1, p. 210) constateert, dat planten, die onder de naam *M. sibirica* in cultuur zijn, vaak tot *M. ciliata* behoren.

1. B. K. Boom, Flora der Cultuurgewassen van Nederland 2, Wageningen, 1950.

g. **Symphytum asperum** Lepech.

Bij Utrecht, leg. *A. C. Oudemans*, 23 mei 1879 (herb. NBV).

Verscheidene malen werd in ons land adventief of verwilderd de bastaard van *Symphytum asperum* Lepech. en *S. officinale* L. (*S. × uplandicum* Nyman) aangetroffen. Van *S. asperum* zelf zagen wij tot voor kort geen Nederlandse exemplaren. Wel vermeldt DE WEVER (1, p. 115 en 116), dat deze soort op enige plaatsen in Zuid-Limburg uit de cultuur als sierplant verwilderd zou zijn waargenomen en dat zij ook wel eens voorkwam als verontreiniging in de aldaar sedert 1920 opgegeven cultuur van *S. × uplandicum*, maar in zijn herbarium in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht troffen wij geen materiaal ervan aan.

Bij het doorzien van de exemplaren van *S. officinale* in de collectie van het Rijksherbarium vonden wij onlangs het hierboven geciteerde exemplaar, dat door Oudemans niet als zodanig herkend was.

1. A. DE WEVER, *Symphytum asperrimum* Don en *S. uplandicum* Nym. Natuurhist. Maandbl. Limb. 21, 1932, p. 115-116.

h. ***Galanthus elwesii* Hook. f.**

Wassenaar, Zuidwijk, leg. *H. J. Lam, D. Bakker & L. B. Holthuis* no. 6723, 5 april 1941 (herb. L.).

G. elwesii, die reeds in 1941 als verwilderde sierplant in het bos van de buitenplaats Zuidwijk bij Wassenaar werd gevonden, bleek daar in 1958 nog steeds voor te komen, blijkens een vondst door de eerste van ons op 22 maart van dat jaar.

De soort wordt oorspronkelijk gevonden in Klein-Azië en op het Balkan Schiereiland.

i. ***Iris sibirica* L.**

Amerongen, Overberg, in een spoorssloot, leg. *M. T. Jansen*, 7 juni 1958 (herb. L.).

Een in een groot deel van gematigd Europa en Azië, oostelijk tot in Japan voorkomende soort, die bij ons vaak als sierplant wordt gekweekt.

Behalve op bovengenoemde vindplaats trof Jansen haar reeds in 1947 aan bij de molenvijver van de Plasmolen, Limb., waar zij echter nu verdwenen is.

SUMMARY

With a few exceptions this series of "Floristische Notities" contains additions to the flora of the Netherlands from the years 1957 and 1958.

It consists of the following notes:

59. *Equisetum trachyodon* A. Br., found for the first time in the Netherlands near Asperen (Gelderland) on marshy soil along the river Linge. Du Mortier mentioned this species already for our country in 1825, but his specimens, in the herbarium at Brussels, appeared to belong to *E. hyemale* L. var. *schleicheri* Milde. Differences between *E. trachyodon* and *E. variegatum* Schleich. ex. Web. & Mohr mainly as to the shape of the teeth of the sheaths and between *E. trachyodon* and *E. hyemale* L. as to the anatomical structure of the stem are mentioned and illustrated.

60, 61, 63, 65, and 66. *Caylusea abyssinica* (Fresen.) Fisch & Mey., *Ornithopus compressus* L. var. *leiocarpus* Eig, *Ajuga pyramidalis* L., *Agoseris grandiflora* (Nutt.) Greene, and *Danthonia racemosa* R. Br. First records of these aliens for the Netherlands, the last one near wool factories at Helmond and Tilburg.

62. A hybrid between the native *Linaria vulgaris* Mill. and the adventive *L. repens* (L.) Mill. was found near Arnhem, with the putative parents.

64. Two forms of *Ligustrum vulgare* L., one with green fruits (f. *chlorocarpum*) and the other with yellow ones (f. *xanthocarpum*). Both found in the dunes, the former near Westenschouwen (Zeeland), the latter near Rockanje (Zuid-Holland).

67. A number of plants escaped from cultivation.